

VIEDÄÄN KÄYTÄNTÖÖN PERHEYSTÄVÄLLISTEN TYÖPAIKKOJEN TOIMINTAMALLEJA

Projektisuunnitelman tiivistelmä

Projektin tausta

Suomessa molemmat vanhemmat osallistuvat laajasti työmarkkinoille ja tekevät pääasiallisesti kokoaikaista työtä, mikä lisää työn ja perhe-elämän yhteensovittamisen merkitystä. Työn ja perheen yhteensovittamista tukevat päivähoito, koulujen kerhotoiminta, perhevapaajärjestelmä sekä useilla työpaikoilla hyödynnettävät, erityisesti työajan ja -paikan joustoihin liittyvät käytännöt. Työn ja perheen yhteensovittamisessa on kuitenkin kehitettävää. Perhevapaat jakautuvat edelleen epätasaisesti vanhempien kesken. Varsinkin pienten lasten isät tekevät pitkiä työpäiviä. Miesvaltaisilla työpaikoilla on edelleen vaikeampi ottaa puheeksi poissaolot perhevapaan tai muiden perhesyiden takia ja suhtautuminen perheeseen ja yhteensovittamisen järjestelyihin on kielteisempää kuin muilla työpaikoilla. Perhevapaalle jääminen on miehille melko tai erittäin vaikeaa. Kehittämisen varaa on myös työpaikkojen perhemyönteisessä ilmapiirissä sekä toimintatapojen tehokkaammassa ja tasapuolisemmassa hyödyntämisessä. Työelämässä tapahtuneet muutokset kuten työaikojen muutokset esimerkiksi kaupan alalla luovat myös uusia haasteita työn ja perhe-elämän yhteensovittamiselle.

Projektin tavoitteet

Toimenpidekokonaisuuden tavoitteena on aikaansaada muutos, joka auttaa työ- ja perhe-elämää tukemaan toisiaan ja toimimaan toisilleen voimavaroina. Päämääränä on levittää konkreettiset mallit ja toimintatavat työelämän käyttöön siten, että työpaikoissa itsessään luotavat toimintatavat korostuvat. Tavoitteena on lisätä työpaikoilla ymmärrystä työn ja perheen yhteensovittamisen merkityksestä henkilöstön työhyvinvoinnille, työmotivaatiolle, tuottavuudelle ja tehokkuuden kasvulle. Lisäksi tavoitteena on edistää perheystävällisten käytäntöjen huomioimista työpaikoilla johtamiskäytännöissä ja laajemminkin osana henkilöstöhallinnon ja muiden työpaikan toimijoiden työtä (esim. työterveyshuolto, työsuojelu, luottamushenkilöt).

Projektin odotetut tulokset

Osahankkeen tuloksena perheystävälliset käytännöt työpaikoilla ovat lisääntyneet. Perheystävälliset toimintatavat kuten työaikajoustot on integroitu osaksi työpaikkojen nykyistä suunnittelua ja käytännön toimintaa (esim. henkilöstöstrategia, tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja työhyvinvointisuunnitelmat, työaikasuunnittelu, sekä työpaikkakohtaiset ohjeistukset ja käytännöt koskien mm. sijaisuusjärjestelyjä, joustojen ja vapaiden käyttöä). Tavoitteena on, että työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen on integroitu osaksi työhyvinvointia ja työsuojelutoimintaa työpaikoilla ja tässä toiminnassa myös työntekijän kokonaiskuormitus (työkuormitus ja muusta elämästä syntyvä kuormitus) on huomioitu.

Projektin toteutus

Hyvien käytäntöjen käyttöönotto ja juurrutus. Levitetään ja juurrutetaan työpaikkojen käyttöön otettavaksi kehittämishankkeissa (Väestöliiton Perheystävällinen työpaikka -ohjelma ja Työterveyslaitoksen Työ- ja perhe-elämä -ohjelma) kehitetyt menetelmät ja toimiviksi todetut hyvät käytännöt ja nostetaan esille osallistuvissa työpaikoissa itsessään syntyvät parhaat menetelmät,

jotka edistävät perheystävällisyyttä. Hankkeen kohderyhminä ovat kuntien (tulevien maakuntien) alueella toimivat julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin työnantajat. Hankkeessa huomioidaan erityisesti miesvaltaiset työpaikat sekä kaupan alan työpaikat.

Koulutus, tiedon koonti ja tiedotus. Pohjautuen olemassa olevaan työ- ja perhe-elämän yhdistämistä koskevaan tutkimus-, tilasto- ja työpaikkakäytäntöjä koskevaan tietoon toteutetaan valtakunnallinen koulutus- ja opintokokonaisuus, jonka tarkoituksena on integroida perheystävällisyys yleisiin HR- ja työhyvinvoinnin viitekehyksiin. Lähtökohta on lisätä tietoa ja osaamista perheystävällisistä toimintatavoista työpaikkojen toimijoille (esimiehet, johto, HR-henkilöstö, työsuojeluhenkilöstö, luottamushenkilöt, työterveyshuollon toimijat) osaksi heidän omaa työtään.

Lisätietoja: Ylitarkastaja Jaana Vastamäki, Sosiaali- ja terveysministeriö, työsuojeluosasto
jaana.vastamaki@stm.fi, puh. 0295 163 468

